

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr 238/27.05.16
CJ, DJ

MD-2004. mun. Chișinău. bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198

Tel. 24-36-41

Nr. 08/2580 din "10" "06". 2016

La nr.238 din 27 mai 2016

Parlamentul Republicii Moldova

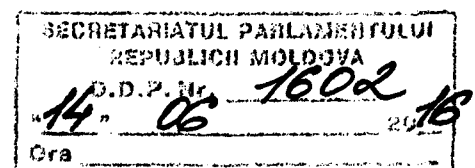
Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, nr.218-XVI din 24 octombrie 2008.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție - 2 file;*

Anexa la raportul de expertiză anticorupție - 1 filă.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru completarea Codului contravențional (art.77/2)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul urmărește completarea Codului contravențional cu o nouă contravenție – Ultragierea lucrătorului medical.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică parțial necesitatea promovării proiectului, nefiind prezentate argumente concludente, care ar reliefa date statistice anuale, cele redată în notă nu sunt suficiente pentru a crea o imagine amplă asupra necesității completării Codului cu o nouă contravenție. Din punctul de vedere a faptului că există un cadru legislativ adecvat care acoperă deja acțiunile propuse în proiect.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul nominalizat promovează interesele lucrătorilor medicali, prin sancționarea ultragierii acestora, promovare care respectă interesul public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde

anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Articol unic din proiect de completare a Codului contravențional cu un articol nou 77/2: „(2) Ultragierea lucrătorului medical însoțită de acțiuni huliganice și vătămare corporală, în cazul în care astfel de acțiuni nu constituie infracțiuni se sancționează...”.

Autorul operează cu sintagma „acțiuni huliganice” și „vătămare corporală” pentru a specifica în calitate de agravantă ultragierea însoțită de acțiunile sus-citate, însă această agravantă vine să dubleze prevederile în vigoare de la art.78 și art.354 al Codului contravențional. Nu sunt clare care acțiuni vor fi calificate drept huliganice, fiind posibile interpretări diferite ale sintagmei date. Totodată, menționăm că vătămarea corporală în sensul dreptului contravențional reprezintă – vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, contrar sintagmei utilizate de autor.

Recomandarea: Revizuirea oportunității promovării în continuare a proiectului.

2. Conflicte ale normelor de drept

Articol unic din proiect de completare a Codului contravențional cu un articol nou 77/2: „(1) Ultragierea lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale a acestuia în exercițiul obligațiilor de serviciu, alte acțiuni (inacțiuni) care lezează dreptul lucrătorului medical, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris se sancționează...”.

Autorul propune incriminarea jignirii premeditate a onoarei, demnității, reputației profesionale a lucrătorului medical, însă aceasta nu este justificată, deoarece spre deosebire de colaboratorii organelor de ocrotire a normelor de drept sau de militari, care lucrează într-un mediu ostil și periculos, lucrătorii medicali lucrează cu pacienți, care nu prezintă un pericol social precum prezintă infractorii sau contravenienții. Prin urmare, admiterea unei astfel de contravenții ar putea crea un precedent pentru alte categorii de subiecți (profesori, asistenți

sociali etc.), care la fel lucrează cu un număr mare de oameni, de a propune o contravenție similară pentru persoanele din sfera acestora de expertiză. Totodată, vinovații acțiunilor de ultragiurie pot fi sancționați conform altor contravenții existente deja în legislație (art.354 – Huliganismul nu prea grav, art.78 - Vătămare intenționată ușoară a integrității corporale, art.69 - Injuria), nefiind necesară reglementarea stricto sensu a acțiunii de jignire a lucrătorilor medicali.

Recomandarea: Revizuirea oportunității promovării proiectului în continuare.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

 Lidia Carchilan
Inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție

08 Iunie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
legii pentru completarea Codului contravențional (art.77/2)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articol unic din proiect de completare a Codului contravențional cu un articol nou 77/2: „(2) Ultragierea lucrătorului medical însoțită de acțiuni huliganice și vătămare corporală, în cazul în care astfel de acțiuni nu constituie infracțiune se sancționează...”.</p>	<p>Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)</p>	<p>Autorul operează cu sintagma „acțiuni huliganice” și „vătămare corporală” pentru a specifica în calitate de agravantă ultragierea însoțită de acțiunile sus-citate, însă această agravantă vine să dubleze prevederile în vigoare de la art.78 și art.354 al Codului contravențional. Nu sunt clare care acțiuni vor fi calificate drept huliganice, fiind posibile interpretări diferite ale sintagmei date. Totodată, menționăm că vătămarea corporală în sensul dreptului contravențional reprezintă – vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, contrar sintagmei utilizate de autor.</p>	<p>Revizuirea oportunității promovării în continuare a proiectului.</p>
2	<p>Articol unic din proiect de completare a Codului contravențional cu un articol nou 77/2: „(1) Ultragierea lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale a acestuia în exercițiul obligațiilor de</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Autorul propune incriminarea jignirii premeditate a onoarei, demnității, reputației profesionale a lucrătorului medical, însă aceasta nu este justificată, deoarece spre deosebire de colaboratorii organelor de ocrotire a normelor de drept sau de militari, care lucrează într-un mediu ostil și periculos, lucrătorii medicali lucrează cu pacienți, care nu prezintă un pericol social precum prezintă infractorii sau contravenienții. Prin</p>	<p>Revizuirea oportunității promovării proiectului în continuare.</p>

serviciu, alte acțiuni (inacțiuni) care lezează dreptul lucrătorului medical, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris se sancționează...”.

urmare, admiterea unei astfel de contravenții ar putea crea un precedent pentru alte categorii de subiecți (profesori, asistenți sociali etc.), care la fel lucrează cu un număr mare de oameni, de a propune o contravenție similară pentru persoanele din sfera acestora de expertiză. Totodată, vinovații acțiunilor de ultragiurie pot fi sancționați conform altor contravenții existente deja în legislație (art.354 – Huliganismul nu prea grav, art.78 - Vătămare intenționată ușoară a integrității corporale, art.69 - Injuria), nefiind necesară reglementarea stricto sensu a acțiunii de jignire a lucrătorilor medicali.